

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7CoP/11/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4413224645
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sidónia Sládečková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4413224645.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: N., bytom u matky, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov: matka S. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. Q. XXX, zastúpená Mgr. Danou Hankovou, advokátkou so sídlom Nové Zámky, Björsonova 2, otec Z. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., ul. S. č.XX, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca maloletého dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 10. novembra 2015, č. k. 7P/353/2013-177, takto

rozhodol:

Odvolačný súd rozsudok súdu prvého stupňa **zrušuje** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Matka maloletého dieťaťa sa návrhom doručeným Okresnému súdu Nové Zámky dňa 14.10.2013 domáhala, aby súd zveril maloletého N. do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazal na platenie výživného vo výške 120,- eur mesačne a súčasne žiadala upraviť styk otca s maloletým synom. Návrh odôvodnila tým, že s otcom dieťaťa nie sú manželia ani spolu nežijú v spoločnej domácnosti. Otec sa o maloletého od narodenia zaujíma len sporadicky, sama sa o dieťa stará a pretože otec na výživu dieťaťa dobrovoľne pravidelne neprispieva, žiadala, aby boli upravené rodičovské práva a povinnosti k maloletému rozhodnutím súdu. Otec súhlasil, aby maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matke a bol zaviazaný na platenie výživného v sume 50,- eur mesačne od narodenia dieťaťa a súčasne, aby bol upravený jeho styk s maloletým na každý týždeň v stredu od 15:30 hod. do 17:30 hod. a na každý týždeň v sobotu od 15:30 hod. do 17:30 hod.

Súd prvého stupňa vo veci prvýkrát rozhodol rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č.k. 7P/353/2013 - 90 zo dňa 16.09.2014, ktorým bol maloletý N. L., nar. XX.XX.XXXX zverený do osobnej starostlivosti matke s tým, že obaja rodičia budú maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok a otcovi bola určená povinnosť platiť výživné na maloletého v sume 50,- eur mesačne počnúc od 25.06.2013 a od 01.10.2014 v sume 70,- eur mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Zročné výživné na maloletého Samuela za obdobie od 25.06.2013 do 30.09.2014 v sume 485,02 eura súd povolil otcovi splácať po 20,- eur mesačne spolu s bežným výživným až do vyrovnania, pod stratou výhody splátok, počnúc od právoplatnosti rozsudku. Styk otca s maloletým N. upravil tak, že otec je oprávnený navštevovať maloletého v mieste jeho bydliska každý týždeň v stredu a v sobotu od 15:30 hod. do 17:30 hod. za prítomnosti matky. V dôsledku odvolania otca proti tomuto rozsudku v časti týkajúcej sa určenia vyživovacej povinnosti otca na maloletého N. vo výške 70,- eur mesačne od 01.10.2014, rozhodoval Krajský súd v Nitre ako odvolací súd, ktorý uznesením č.k. 7CoP/9/2015-105 zo dňa 31.03.2015 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa vyživovacej povinnosti otca vo výške 70 eur mesačne od 1.10.2014 a s tým súvisiaci výrok o zročnom výživnom a trovách konania, zrušil a v rozsahu tohto zrušenia vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie z dôvodu nevykonania dokazovania na zistenie skutkového stavu pre zvýšenie výživného od 1.10.2014 zo sumy 50,- eur na sumu 70,- eur mesačne (zistenie aktuálnych príjmov oboch rodičov, ich osobných a majetkových pomerov s prihliadnutím na životný štandard a taktiež aké sú opodstatnené a odôvodnené

výdavky súvisiace so starostlivosťou o maloleté dieťa a výdavky rodičov). V ostatných výrokoch (zverenie maloletého do výchovy matke, určenie výživného otcovi v sume 50 eur od 25.06.2013 a úprava styku) nebol tento rozsudok napadnutý, preto tieto výroky nadobudli právoplatnosť.

Po zrušení a vrátení veci súd prvého stupňa rozhodol vo veci v poradí druhým rozsudkom č.k. 7P/353/2013-177 zo dňa 10.11.2015 tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletého N. sumou 50 eur mesačne, počnúc od 25.06.2013 a od 01.10.2014 sumou 70 eur mesačne, vždy do 15 dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Zročné výživné na maloletého za obdobie od 25.06.2013 do 31.10.2015 v sume 759,96 eura otcovi povolil splácať po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným až do vyrovnania, pod stratou výhody splátok, počnúc od právoplatnosti rozsudku. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na vykonané dokazovanie a ustanovenia § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 odd. 1 Zákona o rodine konštatujúc, že návrh matky, čo do základu je dôvodný. Doplnením dokazovania mal za preukázané, že matka je stále na materskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok v sume 203,20 eura mesačne a rodinné prídavky na maloletého v sume 23,52 eura mesačne. Býva so svojimi rodičmi ktorým prispieva do domácnosti sumou 50,- eur mesačne. Stará matka maloletého zarába priemerne mesačne 353,25 eura a starý otec poberá dôchodok vo výške 263,20 eur mesačne. Matka ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá a ani nevlastní žiaden hnutelný ani nehnuteľný majetok. Ohľadne výdavkov maloletého súd zistil, že ide o výdavky bežného charakteru na oblečenie, stravu, obuv a zdravotnú starostlivosť. Pokiaľ išlo o pomery na strane otca súd mal za preukázané, že otec je vlastníkom bytu, ktorý nadobudol v roku 2013 na základe úveru v sume 24.400,- eur, tento spláca vo výške 137,98 eur mesačne. V súčasnosti otec žije v tomto byte aj s priateľkou Z. S., ktorá zarába priemerne mesačne 637,34 eura. Otec nie je vlastníkom motorového vozidla a jeho mesačné výdavky predstavujú 261,98 eura mesačne (výdavky s bývaním otca predstavujú 55,- eur, ďalej spláca úver na byt v sume 137,98 eura, pričom má ďalšie výdavky bežného charakteru). Otec ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá. Priemerný čistý zárobok otca za rok 2014 predstavuje 318,13 eura mesačne a za rok 2015 predstavuje 345,76 eura mesačne. Súd posudzujúc osobné a majetkové možnosti a schopnosti rodičov, ako aj odôvodnené potreby maloletého, dospel k záveru, že otec je schopný prispievať na výživu maloletého od jeho narodenia t.j. od 25.06.2013 sumou 50,- eur mesačne, s ktorou sumou súhlasili obaja rodičia a od 01.10.2014 sumou 70,- eur mesačne. Podľa názoru súdu otec môže prispievať na výživu maloletého dieťaťa od 01.10.2014 sumou 70,- eur mesačne bez ohrozenia vlastnej výživy a dotknutia svojej životnej úrovne, a to aj s poukazom na Zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v znení neskorších predpisov, podľa ktorého životné minimum na plnoletú fyzickú osobu činí od 01.07.2014 sumu 198,09 eura mesačne. V danom prípade tak otcovi z priemerného mesačného čistého príjmu vo výške 345,76 eura mesačne, po uhradení výživného 70,- eur mesačne, zostane suma 275,76 eura mesačne, z ktorej je schopný uhradiť svoje náklady na domácnosť a živobytie. Zároveň súd rozhodol o zročnom výživnom za obdobie od 25.06.2013 do 31.10.2015 v sume 759,96 eura, keďže za toto obdobie mal otec zaplatiť sumu 1.660 eur a uhradil sumu 860,- eura, preto je povinný doplatiť ešte alikvotnú časť za mesiac jún 2013 v sume 9,96 eura a spolu s touto sumou za obdobie od 01.07.2013 sumu 234,96 eura, od 01.01.2014 do 31.12.2014 sumu 315,- eur a od 01.01.2015 do 31.10.2015 sumu 310,- eur, t.j. spolu 859,96 eura, avšak už v októbri 2015 a novembri 2015 zaplatil 50,- eur, čím sa znižuje uvedený nedoplatok na výživnom na sumu 759,96 eura, ktorú mu povolil splácať po 20,- eur mesačne podľa § 160 odsek 1 OSP. O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 odsek 1 písmeno a) OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže ide o konanie vo veci starostlivosti o maloleté dieťa, ktoré konanie možno začať i bez návrhu.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec, ktorý žiadal rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a určiť mu výživné vo výške 50 eur od 01.09.2013 s tým, že zročné výživné bude platiť v splátkach po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným alebo aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dôvodil tým, že vzhľadom na jeho príjem a výdavky považuje za primerané výživné sumu 50 eur mesačne, na ktorom sa s matkou dohodli, ale nesúhlasí s platením výživného od narodenia dieťaťa, ale až od septembra 2013, kedy prestali spolu žiť. Poukázal na to, že jeho priemerný mesačný príjem za rok 2015 bol 345,76 eura, pričom jeho pravidelné mesačné výdavky predstavovali sumu 211,98 eura a výživné na maloletého sumu 50 eur mesačne. V tomto smere namietal, že súd prvého stupňa žiadnym spôsobom neodôvodnil zvýšenie výživného od 01.10.2014 zo sumy 50 eur na sumu 70 eur mesačne, a to aj napriek tomu, že odvolací súd už uvedený nedostatok vytýkal súdu prvého stupňa vo svojom predchádzajúcom zrušujúcom uznesení zo dňa 31.03.2015. Mal za to, že od podania návrhu nedošlo k takým podstatným zmenám ani na strane rodičov, ani na strane maloletého, ktoré by podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine odôvodňovali zvýšenie výživného. Žiadal určiť výživné vo

výške 50 eur mesačne a to až od septembra 2013, preto, že dovtedy žil s matkou maloletého u jej rodičov a podieľal sa aj na výdavkoch súvisiacich so starostlivosťou o dieťa. Ďalej namietal nesprávne určenú výšku zročného výživného za obdobie od 25.06.2013 do 31.10.2015, ako aj ním zaplatenú časť výživného. V danom prípade výška zročného výživného je 1.670 eura z toho za rok 2013 suma 310,- eur a za rok 2014 suma 660,- eur a za rok 2015 suma 700,- eur. Za uvedené obdobie zaplatil výživné v celkovej výške 915,- eur a nie sumu 860,- eur. Okrem toho za účelom postupného znižovania zročného výživného od 11/2015 platí výživné v sume 70 eur mesačne. Z jeho príjmu mu tak zostane suma 63,78 eura na bežné výdavky, čo je nepostačujúce.

Matka maloletého dieťaťa v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca navrhla rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že nikdy s otcom maloletého nežila v spoločnej domácnosti. Otec jej prispel pri narodení dieťaťa sumou 120,- eur, avšak potom už výživné neuhrádzal, a to až do novembra 2013, kedy jej začal platiť sumu 25,- eur mesačne a niekedy sumu 50,- eur. Pokiaľ išlo o rok 2014, otec jej uhradil sumu 345,- eur, pričom ani doklady predložené v odvolacom konaní otcom nepreukazujú, že jej zaplatil výživné za mesiace marec, apríl a máj 2014. Preto výpočet zročného výživného súdom prvého stupňa považovala za správny. Ohľadne roku 2015 uviedla, že do 10.11.2015 otec uhradil sumu 490 eur a za mesiac november a december uhradil sumu 70,- eur. Podľa názoru matky je otec schopný uhrádzať výživné vo výške 70,- eur mesačne.

Kolízny opatrovník navrhol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že otec je schopný platiť výživné v sume 70,- eur mesačne bez ohrozenia jeho životného minima a dotknutia jeho životnej úrovne.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 212 ods. 1 OSP) a po prejednaní veci bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa treba podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie z dôvodu jeho neprekúmateľnosti, pre nedostatok dôvodov, ktorým postupom súdu bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom.

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Ustanovenie § 157 OSP určuje obsahové náležitosti rozhodnutia súdu. Ich správnosť a úplnosť je preto podkladom vykonateľnosti a preskúmateľnosti rozhodnutia. Štruktúra odôvodnenia rozhodnutia je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods.1 ústavy. Ak súd pri odôvodnení rozsudku nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje § 157 ods.2 OSP dochádza nielen k tomu, že rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť, ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym spôsobom. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkovi konania posúdiť, ako súd ich vec vyložil a aplikoval príslušné procesné predpisy a akými úvahami sa správal pri svojom rozhodnutí o veci samej. Odôvodnenie rozhodnutia v tomto smere tvorí súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Rozsah preskúmaného práva aj povinnosti odvolacieho súdu je určený rozsahom a dôvodmi odvolania, ktorým sa rozumejú napadnuté výroky rozhodnutia súdu prvého stupňa (§ 212 ods. 1 OSP). Pri rozhodovaní o odvolaní odvolací súd zisťuje aj to, či odôvodnenie preskúmaného rozhodnutia súdu prvého stupňa je riadne odôvodnené vo vzťahu ku všetkým preskúmaným výrokom daného rozhodnutia. Nedostatok odôvodnenia v podstatných súvislostiach možno vo všeobecnosti posúdiť ako odňatie možnosti účastníka konať pred súdom, a to v tom smere, že v odvolaní nemôže podľa § 205 ods. 1 OSP uviesť a namietat konkrétne nesprávny postup súdu alebo právny názor súdu, ak tento čiastočne alebo úplne absentuje.

Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného

vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Účelom odôvodnenia je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia; zároveň je aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia. Citované ustanovenie § 157 ods. 2 OSP dáva súdom dostatočný návod na to, aké má byť odôvodnenie rozhodnutia. V prípade, ak súd pri odôvodňovaní rozhodnutia nepostupuje uvedeným spôsobom, ktorý záväzne určuje citované ustanovenie, ide o nedostatky odôvodnenia, ktoré zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia.

Rozhodujúc o odvolaní otca v tejto veci odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu (určenie výživného, zročné výživné a trovy konania) je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na nové rozhodnutie. Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom opätovne rozhodol o výživnom od narodenia dieťaťa t.j. od 25.06.2013 v sume 50 eur mesačne napriek tomu, že v tejto časti zostal predchádzajúci rozsudok č.k.7P/353/2013-90 zo dňa 16.09.2014 právoplatný, preto v tejto časti odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil (§ 221 ods. 1 písm. d/ OSP). Vo výroku o určení výživného od 1.10.2014 v sume 70 eur mesačne a s tým súvisiaci výrok o zročnom výživnom nie sú preskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Na priek tomu, že odvolací súd už v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení poukázal na nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia o určení výživného od 1.10.2014 vo výške 70 eur, súd prvého stupňa znovu tak rozhodol a opäť bez náležitého zdôvodnenia, pretože v rozhodnutí absentujú akékoľvek skutočnosti odôvodňujúce túto zmenu výživného. Súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu výživného od 01.10.2014. Požiadavke riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia nepostačuje v dôvodoch rozhodnutia uviesť iba poukaz na to, že otec z príjmu 345,76 eura môže od 01.10.2014 platiť výživné vo výške 70 eur a to pri zohľadnení výšky životného minima, ktoré od 01.07.2015 bolo 198,- eur. Okrem toho súdom prvého stupňa uvádzaný príjem otca 345,76 eura je príjem otca, ktorý mal až v roku 2015, pričom v roku 2014, kedy malo dôjsť zmene výšky výživného, mal príjem 318,13 eura. Takýmto postupom súdu prvého stupňa bola účastníkom odňatá možnosť konať pred súdom, s ohľadom na právo účastníka podať odvolanie proti rozhodnutiu s náležitosťami uvedenými v ust. § 205 ods. 1 OSP. Ak je rozhodnutie súdu prvého stupňa neodôvodnené, účastník nemá možnosť vyjadriť sa v odvolaní ku skutočnostiam, ktoré súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia neuviedol. Nedostatok riadneho a náležitého odôvodnenia bráni odvolaciemu súdu vôbec posúdiť jeho správnosť. Z rozhodnutia súdu prvého stupňa v nie je zrejmé, prečo súd prvého stupňa od 01.10.2014 zvýšil výživné na sumu 70,- eur mesačne. Pokiaľ ide o otcom namietaný začiatok určenia jeho vyživovacej povinnosti, odvolací súd sa touto skutočnosťou nezaoberal, pretože ako už bolo vyššie uvedené, v poradí prvým rozsudkom už bolo o určení výživného od narodenia mal. Samuela, vo výške 50 eur mesačne, právoplatne rozhodnuté a preto nie je možné opätovne o tej istej veci rozhodovať.

Odvolací súd napadnutý (v poradí druhý) rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom súd prvého stupňa opätovne posúdi, či sú dôvody pre určenie výživného v inej výške ako je doteraz určené výživné od 25.06.2013 v sume 50 eur mesačne, ak dospeje k záveru, že sú dané dôvody pre inú výšku výživného, musí takéto rozhodnutie náležite odôvodniť tak, aby bolo preskúmateľné, a v prípade, ak nezistí dôvody pre iné výživné ako je doteraz určené vo výške 50 eur mesačne, rozhodne už len o zročnom výživnom, po zistení, koľko doteraz otec zaplatil matke dieťaťa na výživnom. Súd prvého stupňa svoje nové rozhodnutie riadne odôvodní tak, aby spĺňalo nároky kladené na súdne rozhodnutia Občianskym súdnym poriadkom. V novom rozhodnutí súd prvého stupňa rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.